

Recenzió Marion Techmer – Maximilian Löw (2017): *Spielerisch Deutsch lernen. Wortschatz-Trainer Aufbauwortschatz*. Hueber Verlag című könyvről

MÁRKUS ÉVA – GÖLCZ MIRA

Eötvös Loránd Tudományegyetem, Tanító- és Óvóképző Kar –

Eötvös Loránd Tudományegyetem Pedagógiai és Pszichológiai Kasz, Neveléstudományi Doktori Iskola

A „Spielerisch Deutsch lernen” (= Játékosan németül tanulni) sorozatban megjelent 40 oldalas A4 alakú füzet tetszetős, színes tananyag alsó tagozatos német, mint idegen nyelvet tanuló diákok számára, akiknek már van némi német nyelvismeretük és a nyomtatott betűk írásában is vannak alapszintű ismereteik. Ez a magyar gyermekek számára furcsa lehet, hiszen ők a nyomtatott betűket írni nem, csak elolvasni tanulják. Jelenleg nagyon fontos elvárás, hogy legyenek korszerű nyelvkönyvek a nem német anyanyelvű diákok számára. A bevezető a füzetet mind iskolai nyelvoktatásra, nyelvi fejlesztéshez, mind otthoni önálló tanuláshoz is ajánlja, esetleg szülői segítségnyújtással. Ez utóbbit segíti a füzet végén a mellékletben a megoldókulcs (38-39. oldal). A szülői segítségnyújtás nagyon fontos, hisz így a tanuló nyelvi fejlődésének nyomon követése nem csak tanórai keretek között, hanem a családi környezetben is megvalósul.

A bevezető után rövid és egyszerű jelmagyarázat következik, majd a nyomtatott kis- és nagybetűk írásának elsajátítását könnyítő betűábrákat találunk, nyilakkal és számokkal ellátva. A tematikus rész három nagyobb egységből áll, azok pedig egyenként négy-négy kisebb egységből, fejezetből: Az első nagyobb egységben a következő témák kaptak helyet: hónapok, időjárás, évszakok, számok 1-20-ig. A második nagyobb egység tárgyalja a háziállatokat, a parasztudvar állatait, az óra szerinti időt és a napirendet (egy gyermek napja). A harmadik nagyobb egység foglalkozik azzal, hogy mi található a lakóházban, a fürdőszobában, a nappaliban, valamint a médiával (úgy, mint mobiltelefon, tablet, számítógép, internet, egér stb.). A gyermekek számá-

ra fontos, hogy a mai kor használati tárgyait is megismerteti a könyv, ezáltal jobban alkalmazkodik a „Z” generáció igényeihez, jobban felkelti érdeklődésüket, hiszen olyan szavakat, kifejezéseket is megismerhetnek, melyek számukra nagyon fontosak. Mindhárom nagyobb egység végén a diákok számára két oldalas összefoglaló feladatok találhatók, ahol átismételhetik a tanultakat, ellenőrizhetik a tudásukat („Was ich schon auf Deutsch kann”). Ismét kimondanak és leírják minden előzőleg tanult szót. Például a háziállatok esetében – de minden egyéb téma esetében ugyanígy – képek alapján meg kell nevezni a háziállatokat, és a képek melletti kis négyzetben jelölhetik, melyik szót ismerték, és melyiket nem. Az eredmény alapján kis közlekedési jelzőlámpán jelölhetik, milyen szinten állnak, van-e szükségük még gyakorlásra vagy továbbhaladhatnak. Ez a tudásellenőrzési lehetőség teret enged az önálló tanuláshoz, tapasztalatszerzésnek és fejleszti a gyermekek önértékelését is. Mind a beszéd, mind az írás területén értékelhetik magukat a jelzőlámpák segítségével. Az összefoglaló feladatok mindig ugyanazt a sémát követik, mely akár unalmassá válhat egy idő után a gyerekek számára, de észrevétlenül a lényeges dolgok kiemelésére, megjegyzésére is megtanítja őket. A bevezető hangsúlyozza, ezzel a recensens is egyetért, mennyire fontos a nyelvsajátításban a gyermekek dicsérete, az előrehaladásuk tudatosítása, értékelése, önbizalmuk növelése, megerősítése. A tárgyalt témák egyszerű, a diákok számára releváns szituációkban jelennek meg.

Minden fejezet két oldal terjedelmű. Az első oldal 9–14 szót ismertet meg a tanulókkal, képek segítségével. A szóképeket először

a nyomtatott kép alapján kell leírni, a világoszürkén nyomtatott betűkre kell ráírniuk a gyerekeknek, majd önállóan is le kell írniuk, másolniuk ugyanazt a szóképet, a névelőjével együtt. Fontos, hogy ezáltal több módon rögzül egy-egy szó, kifejezés a gyermekekben. A magyar iskolákban feltehetően írott betűkkel teszik ezt. A második oldalon lehet gyakorolni, és különböző helyzetekben, egyszerű mondatokban, párbeszédekben felhasználni a megismert a szókincset. Ezek mindig a gyerekek élethelyzeteiből származnak. Például a hónapok gyakorlása során a gyerekek megtanulják németül elmondani és leírni, melyik hónapban van a születésnapjuk. Az évszakok fejezetben megtanulják németül, hogy nyáron szünet, vakáció van, télen van karácsony, tavasszal húsvét és ősszel Szent Márton napja. Az életközeli szituációk, történetek tudományos vizsgálatok alapján jobban rögzülnek a gyermekek memóriájában. A gyakorlatok sorrendjét színes számok jelzik, a sárgák az egyszerűbb, könnyebb feladatok, a piros szám jelzi a nehezebb feladatok. A gyakorlatok változatosak és játékosak, van köztük kiegészítő feladat, számozásos, hozzárendelő, szóhálóban keresős stb., melyek segítségével az alapszóképet és az egyszerű szókapcsolatokat megtanulják.

Nagy előnye a füzetnek, hogy a benne szereplő összes szót és mini-párbeszédet megtudják hallgatni a diákok a megadott honlap-

címről (<https://www.hueber.de/audioservice>) kis keresgélés után a fájlokat letöltve, melyek a 12 fejezet szerint vannak mappákba rendezve. Ezek meghallgatásával a helyes kiejtést is hallják és gyakorolni is tudják. Több személy hangját hallani a felvételeken, - akik szépen artikulálva ejtik ki a szavakat -, férfi- és női hangokat is, ami változatossá teszi az anyag hallgatását.

Irmtraud Guhe illusztrációi szépek, tiszták, egyszerűek. Felhívják a gyerekek figyelmét a részletekre, például a háziállatok tárgyalása során az állatokat a 2. feladatban egy-egy részletük alapján (fej, láb, test, nyak stb.) kell felismerni.

Az utolsó oldalon fel van sorolva az összes szó, amit a gyerekek megtanultak, a főnevek többes számú alakja is, a névelők pedig négyféle színnel szedve, kék a hímnem (der), piros a nőnem (die), zöld a semlegesnem (das), sárga a többes számú névelő (die) jele.

Összességében elmondható, hogy egy gyermekbarát, a gyermeki igényeknek megfelelő, igényes kiállítású, modern idegen nyelvi tananyagról van szó, ami segíti a kisgyermekeket az önálló tanulásban, csupán a nyomtatott íráskép gyakoroltatása miatt javasolható a füzet magyar iskolai viszonyokhoz való alakítása. További előnye, hogy a folytatás is kidolgozott a kezdő kötethez, tehát a nyelvelsajátítás felsőbb szinten is megoldott.